

Wzrasta zainteresowanie wymianą pieców w Metropolii Krakowskiej

2021-10-24

W pierwszym półroczu 2021 r. w gminach Metropolii Krakowskiej wymieniono 587 kotłów. To zaledwie 2 proc. pieców przeznaczonych do likwidacji - wynika z monitoringu wymiany „kopciuchów” prowadzonego w ramach inicjatywy „600 dni dla czystego powietrza”.

Rośnie natomiast liczba wniosków o dotację do wymiany kotła. Łącznie złożono blisko 2,5 tys. wniosków, z czego połowę w ramach programu „Czyste powietrze”, a 1240 w ramach programów gminnych. Jest więc nadzieja, że tempo likwidacji starych kotłów wokół Krakowa może w końcu przyspieszyć. Zgodnie z uchwałą antysmogową, do 1 stycznia 2023 r. zlikwidować trzeba jeszcze 21,7 tys. pieców.

Do wejścia w życie uchwały dla województwa małopolskiego zostało 444 dni. Władze Krakowa, 14 gmin skupionych w Metropolii Krakowskiej oraz Polski Alarm Smogowy, prowadzą kampanię, której celem jest przyspieszenie tempa wymiany starych kotłów na terenie „krakowskiego obwarzanka”.

W ramach inicjatywy prowadzony jest, między innymi, monitoring wymiany starych kotłów w poszczególnych gminach, a zebrane dane publikowane są na stronie licznikkopciuchow.pl, uruchomionej przez Polski Alarm Smogowy. Oprócz liczby pozostałych do wymiany urządzeń, licznik wskazuje również liczbę dni do wejścia w życie uchwały antysmogowej na terenie województwa małopolskiego. Gminy przystępujące do inicjatywy zadeklarowały, że do 1 stycznia 2023 r. wszystkie pozaklasowe źródła zostaną zlikwidowane. W tym celu będą prowadzić intensywne działania informujące o uchwale antysmogowej, wspierać mieszkańców w pozyskaniu dotacji na wymianę kotłów i termomodernizację domów oraz informować o grożących karach.

Najnowszy monitoring, prowadzony w ramach inicjatywy „600 dni dla czystego powietrza”, obejmuje pierwsze półrocze 2021 r.: w 14 gminach wymieniono 587 urządzeń. Najwięcej kotłów wymieniono w Liszkach (114), biorąc jednak pod uwagę liczbę wymienionych urządzeń w stosunku do liczby budynków, w których działają stare kotły (na podstawie inwentaryzacji*), do gmin z najlepszym wynikiem dołączyły także Zielonki. W pierwszym półroczu zlikwidowano tam ponad 10 proc. wszystkich „kopciuchów”.

- Kraków zdecydował się wesprzeć finansowo gminy Metropolii Krakowskiej, ponieważ bez konkretnych działań w „obwarzanku” problem zanieczyszczenia powietrza będzie uciążliwy dla mieszkańców całego regionu, w tym krakowian - choćby ze względu na emisję napływową. Dzięki takiej współpracy możliwe będzie sfinansowanie materiałów informacyjnych, kontroli pieców przy wykorzystaniu dronów czy dofinansowanie wynagrodzenia dla osób, które bezpośrednio będą docierały do mieszkańców i namawiały do wymiany kotłów - mówi Paweł Ścigalski pełnomocnik prezydenta ds. jakości powietrza.

W pierwszym półroczu 2021 r. w niektórych gminach wzrosło tempo składania wniosków o dofinansowanie starych kotłów zarówno w programach gminnych, jak i w programie „Czyste powietrze”. Najwięcej wniosków złożono w Skawinie (438), Wieliczce (421) i Liszkach (262). Można założyć, że jeśli tempo składania wniosków o dofinansowanie wymiany kotłów nie

spadnie, najszybciej z wymianą poradzą sobie Zielonki, Liszki, Wielka Wieś i Skawina.

- To dobry sygnał, że rośnie liczba osób zainteresowanych wymianą nieefektywnych, starych kotłów. Liczymy, że na zwiększenie tego tempa wpłyną planowane przez gminy kampanie - mówi Andrzej Guła z Polskiego Alarmu Smogowego. - Pamiętajmy jednak, z jakim zadaniem musimy się zmierzyć: tylko w samym „obwarzanku” pozostało prawie 22 tysiące „kopciuchów” do likwidacji. Co zamierzają władarze i obywatele takich gmin, jak Wieliczka czy Biskupice, w których wymieniono poniżej 1 proc. swoich „kopciuchów”? Prawo mówi, że od 1 stycznia 2023 r. użytkowanie tych kotłów będzie zakazane i karane.

Z danych wynika, że w I półroczu 2021 r. we wszystkich gminach wymieniono nieco ponad 2 proc. kotłów z tych, które należy wymienić do końca 2022 r. Jest to bardzo słaby wynik. Dodatkowo brakuje informacji, jaka pokrywa się liczba wniosków złożonych w ramach programu „Czyste powietrze” i programów gminnych. Mieszkańcy cały czas mogą łączyć dotacje z różnych programów, niestety, dane na temat liczby takich podwójnych dotacji są niedostępne. Najwięcej kotłów pozostało do wymiany w Wieliczce (4796)*, a najmniej w Zielonkach (458)*.

Od 1 stycznia 2023 r. na terenie województwa małopolskiego nie będzie można już wykorzystywać źródeł ciepła niespełniających standardów emisyjnych. Na działania wspierające wymianę kotłów i obsługę mieszkańców Miasto Kraków przeznaczyło 30 tys. zł dla każdej gminy z Metropolii Krakowskiej. Kwota ta może wesprzeć funkcjonowanie punktów obsługi beneficjenta, które zostały uruchomione już we wszystkich gminach Metropolii. Może też zostać wykorzystana na inne działania przyspieszające wymianę starych źródeł ciepła.

Licznik odliczający dni do wejścia w życie uchwały antysmogowej jest dostępny na trzech tablicach multimedialnych w Krakowie uruchomionych w ramach Budżetu Obywatelskiego.

*dane dotyczące istniejących urządzeń to wartość szacowana na podstawie ekstrapolacji danych z niepełnej inwentaryzacji w gminach